

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Štěpána Výborného a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: C.G., státní občan Albánské republiky

zastoupen advokátkou JUDr. Janou Kopáčkovou
sídlem Kroftova 329/1, Praha 5

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2018, č. j. MV-148624-4/SO-2017,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstvo vnitra – Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 21. 2. 2018, č. j. MV-148624-4/SO-2017, a rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 23. 11. 2017, č. j. OAM-5158-40/TP-2015, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce, JUDr. Jany Kopáčkové, advokátky.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „žalovaný“) zamítlo jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 23. 11. 2017, č. j. OAM-5158-40/TP-2015 (dále jen „usnesení ze dne 23. 11. 2017“) a kterým toto usnesení o zastavení řízení ve věci žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu podané podle ustanovení § 68 zákona o pobytu cizinců žalovaný potvrdil.
2. Z obsahu správního spisu zjistil soud následující, pro věc podstatné skutečnosti.
3. Žalobce podal dne 2. 4. 2015 žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky dle § 68 zákona o pobytu cizinců.
4. O této žádosti rozhodl správní orgán I. stupně poprvé rozhodnutím ze dne 17. 9. 2015, č. j. OAM-5158-24/TP-2015 (dále jen „prvé rozhodnutí“), jímž podanou žádost zamítl dle § 75 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců, neboť shledal důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek.
5. K odvolání žalobce žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 2. 2016, č. j. MV-180052-4/SO-2015, toto prvé rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k dalšímu řízení. V odůvodnění uvedl, že žalobce má dvě děti, starší syn, státní příslušník Kanady, nežije na území České republiky, avšak mladší dcera, státní příslušnice České republiky, žije ve společné domácnosti se žalobcem a svou matkou (příteklý žalobce). Dále konstatoval, že žalobce je držitelem pobytových oprávnění minimálně od ledna 2006 a lze tedy dovozovat, že významná část jeho soukromých vazeb se nachází na území České republiky. Zde i podniká a má na území ČR silné ekonomické vazby. S ohledem na tyto skutečnosti bylo dle žalovaného třeba posoudit pečlivěji otázku přiměřenosti dopadu rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce s tím, že jím spáchaná trestná činnost nedosahuje takové závažnosti (byť se jedná o hraniční případ).
6. Po vrácení věci správní orgán I. stupně rozhodl shora označeným usnesením ze dne 23. 11. 2017 tak, že správní řízení o žádosti žalobce podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu zastavil, neboť žádost je zjevně právně nepřipustná. V odůvodnění konstatoval, že žalobce v rubrice č. 24 úředního tiskopisu žádosti označené jako „DĚTI“ nevyplnil státní příslušnost své dcery. Správní orgán I. stupně však z informací z Cizineckého informačního systému zjistil, že dcera žalobce je státní občankou České republiky a tuto informaci ověřil také z Centrálního registru obyvatel, včetně toho, že jejím otcem je žalobce. Žalobce je tak třeba považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu ustanovení § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Dle § 65 odst. 2 zákona o pobytu cizinců se ustanovení Hlavy IV tohoto zákona nevztahuje na občana Evropské

unie a s výjimkou ustanovení § 83 až 85 na jeho rodinného příslušníka, přičemž ustanovení § 68 je zařazeno do Hlavy IV zákona o pobytu cizinců. Žalobce tak není jako rodinný příslušník občana EU osobou oprávněnou podat žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 68 citovaného zákona. Správní orgán I. stupně tudíž konstatoval, že žádost žalobce je třeba považovat za zjevně právně nepřipustnou podle § 45 odst. 3 správního řádu a jako o takové je třeba rozhodnout v souladu s § 66 odst. 1 písm. b) téhož zákona a řízení usnesením zastavit.

7. K odvolání žalobce žalovaný nyní napadeným rozhodnutím usnesení ze dne 23. 11. 2017 potvrdil. V odůvodnění osvědčil, že z Cizineckého informačního systému vyplývá, že žalobce je rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců jako otec své dcery. Žalobce tudíž není podle § 65 odst. 2 zákona o pobytu cizinců cizincem, který by byl oprávněn podat žádost podle § 68 téhož zákona. Žalobce je oprávněn podat žádost o trvalý pobyt dle § 87h zákona o pobytu cizinců, a to jako rodinný příslušník občana Evropské unie. Dále uvedl, že skutečnost, že je dcera žalobce státní občankou České republiky, do žádosti neuvedl a tato skutečnost tak mohla být zjištěna až následně z Cizineckého informačního systému a Centrálního registru obyvatel, přičemž byla ověřena pobytovou kontrolou, která byla provedena dne 13. 10. 2017. Nadto uplatněný postup by byl nutný i za předpokladu, že by nepřipustnost podání žádosti nebyla zřejmá již ze samotné žádosti, neboť pokud je zjištěno, že na odvolatele nelze uplatnit Hlavu IV zákona o pobytu cizinců, nelze v řízení pokračovat, neboť mu nelze povolení k trvalému pobytu dle § 68 zákona o pobytu cizinců vydat. Žalovaný tedy dospěl k závěru, že v předcházejícím řízení byl dán důvod pro zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu, tj. pro zjevnou právní nepřipustnost.

II. Obsah žaloby

8. Žalobce v žalobě namítá, že již při osobním podání žádosti o povolení trvalého pobytu kromě obligatorních příloh předložil správnímu orgánu stupně i rodný list své dcery. Správnímu orgánu I. stupně tudíž bylo jednoznačně ode dne podání žádosti známo, že žalobce je otcem nezletilé občanky České republiky. Žalobce legitimně očekával vydání meritorního rozhodnutí o jeho žádosti, a to nejen proto, že poskytoval správnímu orgánu I. stupně vždy včas a řádně součinnost a předkládal požadované podklady pro rozhodnutí o jeho žádosti, ale i s ohledem na první meritorní rozhodnutí. Žalobce proto považuje napadené rozhodnutí za zmatečné a nepřezkoumatelné, stejně jako rozhodnutí o zastavení řízení vydané správním orgánem I. stupně, a to z důvodu nepochopitelného odlišného právního posouzení jeho žádosti oproti prvému posouzení.
9. Žalobce uvádí, že pobývá na území České republiky na základě povoleného pobytu za účelem podnikání od roku 2006. V současné době však není ještě skončeno řízení o prodloužení jeho dlouhodobého pobytu na území, byť žádost podával dne 2. 7. 2012. Žalobce tedy pobývá v České republice na tzv. „fikci pobytu“ a nachází se v právní nejistotě, přestože má v České republice nejen rodinné vazby, ale i vazby podnikatelské.
10. Žalobce je toho názoru, že pokud by byl odkázán na podání žádosti o trvalý pobyt pouze podle § 87h zákona o pobytu cizinců, bude krácen na svých právech, jelikož splňuje veškeré podmínky pro povolení trvalého pobytu již nyní. Kdežto dle § 87h citovaného zákona by mohl o povolení k trvalému pobytu žádat nejdříve po 2 letech přechodného pobytu na území (§ 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců).

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že se ztotožňuje se skutkovými zjištěními i právní kvalifikací předcházejících rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Dodal, že žaloba nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci, která by správnost napadeného rozhodnutí zpochybňovala.
12. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Argumentace při jednání

13. Žalobce při jednání setrval na své předchozí argumentaci a doplnil, že o žádné z jeho pobytových žádostí nebylo doposud rozhodnuto. K dotazu soudu odpověděl, že žádost podal podle § 68 zákona o pobytu cizinců a nikoli jako rodinný příslušník občana Evropské unie, účel pobytu „po pěti letech“ byl v žádosti vyplněn na pokyn správního orgánu. Dále žalobce konstatoval, že mu ze strany žalovaného nebylo nikdy v průběhu řízení o této žádosti či žádosti o dlouhodobý pobyt sděleno, že musí podat jiný typ žádosti, protože jeho dcera je státní občankou České republiky. Žalobce upozornil rovněž na chybné uvedení roku narození dcery (rok 2003 namísto roku 2013) a poukázal na průtahy v řízení, které mu způsobují problémy v podnikání.
14. Žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a své předchozí vyjádření. K dotazu soudu uvedl, že v daném případě nemohl vydat rozhodnutí dle Hlavy IV zákona o pobytu cizinců. Konstatoval, že v průběhu daného řízení nemusel správní orgán žalobce vyzývat k podání jiného formuláře žádosti; novou žádost by si musel podat sám žalobce. Doplnil, že k poučení účastníků správního řízení nedochází z důvodu množství řešených věcí a skutečnosti, že si tyto osoby mohou kdykoli podat novou žádost. Je pak správní praxí, že § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu je aplikován bez ohledu na délku dosavadního řízení.

V. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

15. Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
16. Podstatou dané žaloby je posouzení otázky, zdali v daném případě byly splněny podmínky pro postup dle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu, tj. pro zastavení řízení o předmětné žádosti pro její zjevnou právní nepřípustnost.
17. Podle § 45 odst. 3 správního řádu žádost nesmí být zjevně právně nepřípustná. Takovou žádost správní orgán neprojednává a řízení zastaví (§ 66). Usnesení se oznamuje účastníkům, kteří byli o zahájení řízení uvědoměni.
18. Podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže byla podána žádost zjevně právně nepřípustná.

19. Výkladem pojmu „zjevná právní nepřípustnost“ se opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 7. 5. 2008, č. j. 2 As 74/2007-55, uvedl, že „zjevná právní nepřípustnost“ představuje neurčitý právní pojem, který je nutno vykládat restriktivním způsobem. Podle § 45 odst. 3 správního řádu totiž takovou žádost správní orgán neprojednává a řízení zastaví. Z důvodu ochrany práv účastníků řízení je proto možno k tomuto způsobu rozhodnutí přikročit jen tehdy, jestliže je skutečně již na první pohled zřejmé, že žádosti nelze vyhovět. To znamená, že tato nepřípustnost musí být patrna již ze samotné žádosti, nikoliv teprve z výsledků dalšího dokazování či zjišťování. Další dokazování či zjišťování se může týkat pouze ověřování splnění základních procesních podmínek pro vedení řízení. Zjištění, zda řízení nebrání právní překážka, nelze považovat za zapovězené dokazování či zjišťování. Naopak je zcela logické a samozřejmé, že je povinností správního orgánu tyto záležitosti zkoumat. Zároveň je zřejmé, že v rámci posouzení žádosti z hlediska její zjevné právní nepřípustnosti musí správní orgán činit určité kroky, které potvrdí správnost takového rozhodnutí. V opačném případě by se jeho rozhodnutí blížilo svévoli. Musí však postupovat velmi obezřetně a nepřesáhnout mez dovoleného ověřování procesních podmínek (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2014, č. j. 4 As 164/2013 – 45).
20. Soud tedy posoudil, zda v daném případě ministerstvo postupovalo správně, pokud předmětnou žádost označilo za zjevně právně nepřípustnou, a shledal, že tomu tak nebylo.
21. Soud předně s ohledem na výše vyřčené zdůrazňuje, že má-li být řízení zastaveno pro zjevnou právní nepřípustnost žádosti, nelze činit kroky vedoucí k vydání meritorního rozhodnutí (včetně shromažďování relevantních podkladů či iniciace pobytových kontrol za účelem meritorního posouzení žádosti) či žadatele vyzývat k doplnění žádosti o cokoliv jiného, než co může sloužit k ověření základních procesních podmínek pro vedení řízení, neboť jakékoliv jiné doplnění žádosti by stejně nemohlo výsledek řízení nijak ovlivnit. Ustanovení § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu je aplikovatelné pouze tehdy, je-li právní nepřípustnost žádosti skutečně zjevná již po prvním seznámení se s obsahem dané žádosti.
22. Postup správních orgánů v posuzovaném případě však naposledy uvedenému neodpovídá. Soud považuje za nepřijatelné, aby správní orgán rozhodl o zastavení řízení z důvodu zjevné právní nepřípustnosti žádosti až po více jak dvou a půl letech od podání žádosti. Lze přitom dát za pravdu žalobci, že správní orgány disponovaly informací, že jeho dcerou je státní občanka České republiky, takřka od počátku vedeného řízení (byť žalobce, z neznámých důvodů, státní příslušnost své dcery v žádosti nevyplnil). Tato informace vyplývá minimálně z hlášení o provedené pobytové kontrole v místě pobytu žalobce, která byla správnímu orgánu I. stupně doručena dne 4. 6. 2015, v níž je výslovně uvedeno, že na dotčeném místě byl zastížen žalobce spolu se svoji dcerou, státní příslušnicí České republiky, a její matkou (soud pro úplnost uvádí, že dle spisu žalobce ke své žádosti nepřiložil rodný list své dcery, jak tvrdí v žalobě). I přesto však správní orgán I. stupně v řízení dále pokračoval, žádost projednával a vydal prvé rozhodnutí, v němž žádost žalobce meritorně posoudil. Podobně žalovaný se v rámci podaného odvolání proti prvému rozhodnutí věcně zabýval žalobcovou žádostí, aniž by posoudil, zdali jeho žádost není zjevně právně nepřípustná. A po vrácení věci správní orgán I. stupně v řízení stále pokračoval, kdy mj. vyzval žalobce k odstranění vad žádosti a inicioval další pobytovou kontrolu. A teprve poté řízení zastavil dle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu.

23. Uvedený postup správních orgánů zjevně svědčí skutečnosti, že nepovažovaly předmětnou žádost prima facie za zjevně právně nepřipustnou, kdy ani nečinily kroky směřující pouze ke zjištění, zdali nejsou dány důvody pro zastavení řízení z uvedeného důvodu. A za této situace soud nemůže než dospět k závěru, že nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení podle 66 odst. 1 písm. b) správního řádu. Soud opakuje, že má-li být řízení zastaveno pro zjevnou právní nepřipustnost žádosti, nelze žadatele vyzývat k doplnění žádosti o cokoli jiného, než co může sloužit k ověření základních procesních podmínek pro vedení řízení, neboť jakékoliv jiné doplnění žádosti by stejně nemohlo výsledek řízení nijak ovlivnit. Jestliže tedy byl správní orgán I. stupně o státním občanství dcery žalobce prokazatelně informován nejpozději 4. 6. 2015, tedy dva měsíce od podání žádosti, mohl následně po tomto datu řízení zastavit podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu. Pokud však tak učinil až po dalších úkonech, nelze než tento postup považovat za nezákonný. Povinností správního orgánu I. stupně bylo o žádosti rozhodnout meritorně.

VI. Závěr

24. Ze shora uvedených důvodů soudu nezbylo než napadené rozhodnutí rozsudkem zrušit, a to pro jeho nezákonnost (§ 78 odst. 1 soudního řádu správního) spočívající v posouzení předmětné žádosti jako zjevně právně nepřipustné. Jelikož stejnou vadou nezákonnosti je stíženo též prvostupňové rozhodnutí, soud dle § 78 odst. 3 soudního řádu správního zrušil i toto rozhodnutí a v souladu s § 78 odst. 4 soudního řádu správního současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 soudního řádu správního).
25. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a z odměny advokáta za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, účast při jednání) po 3100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. a), d), g), § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), včetně náhrady hotových výdajů (3 x 300 Kč) podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Dále byla jako součást odměny zástupce žalobce přiznána 21% daň z přidané hodnoty z celkové odměny za právní zastoupení v částce 2 142 Kč podle zákona č. 237/2004 Sb., neboť právní zástupkyně žalobce je podle předloženého osvědčení plátcem DPH. Celkem tedy žalobci náleží (3 000 + 9 300 + 900 + 2 142 =) 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. listopadu 2019

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu